

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola, Praha 9 – Černý Most, Paculova 1115

Paculova 1115, 198 00 Praha 9 – Černý Most

Identifikátor školy: 600 040 160

Termín konání inspekce: 22. a 23. listopadu 2004

Čj.:	01 0985/04-1404
Signatura:	oa9ay115

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Předškolní zařízení, zřizované Městskou částí Praha 14, Bří. Venclíků 1073, Praha 9 – Černý Most, sdružuje mateřskou školu s kapacitou 112 dětí a školní jídelnu s kapacitou 127 jídel. Dohoda o počtu dětí a počtu tříd, uzavřená se zřizovatelem pro letošní školní rok, se shoduje s počtem zapsaných dětí, rozdělených do čtyř věkově homogenních tříd. Z celkového počtu byla osmi dětem odložena povinná školní docházka o jeden rok.

Od 1. 7. 2001 je MŠ v právní subjektivitě.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- ❖ personální podmínky vzdělávání
- ❖ materiálně-technické podmínky vzdělávání
- ❖ průběh a výsledky výchovně-vzdělávacích činností

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Pedagogickou činnost vykonává ředitelka spolu se sedmi učitelkami. Ředitelka a pět učitelek splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, dvě učitelky dané podmínky nesplňují (jedna je absolventka oboru vychovatelství, druhá gymnazia). V současné době dvě učitelky studují předškolní pedagogiku na pedagogické fakultě UK. Kolektiv učitelek je dlouhodobě stabilní, všechny učitelky pracují na celý pracovní úvazek.

Organizace chodu školy je vymezena organizačním řádem, organizační strukturou a vnitřními směrnici. Dokumenty obsahují kompletní informace, ale rozdělení kompetencí vzhledem k nárůstu povinností ředitelky v souvislosti s právní subjektivitou není zcela funkční. Rozhodovací pravomoci si ředitelka ponechala, na zástupkyni delegovala dílčí kompetence vztahující se k zajištění provozu a ostatní plní pouze jednotlivé úkoly. Rozvržení služeb pedagogických pracovníků je promyšlené s ohledem k postupnému scházení dětí, zajištění jejich bezpečnosti při pobytu venku i při organizovaných zájmových aktivitách, ale souběžné působení učitelek při řízených činnostech (žádoucí s ohledem k počtu 28 zapsaných dětí) neumožňuje.

Ředitelka je v každodenním kontaktu se všemi pracovníky a přenos informací zajišťuje osobním kontaktem a plánovanými pedagogickými i aktuálně svolanými poradami. Méně pozornosti, v důsledku malého počtu plánovaných pedagogických porad s pravidelným projednáváním pedagogických otázek, je věnováno systematickému metodickému vedení učitelek.

Ředitelka ve vedení lidí vychází z dobré znalosti učitelek, které jsou schopné vzájemně spolupracovat. Demokratický přístup založený na důvěře je na jednu stranu příznivý, ale postrádá náročnost i kritičnost. Ředitelka dokáže učitelky vést především organizačně a v souladu s potřebami provozu školy, což prokázala pověřením uvádění nekvalifikovaných učitelek do praxe zkušenými učitelkami, na které se zaměřila ve své hospitační činnosti. Cíle hospitačních vstupů sledují plnění hlavních úkolů vzdělávacího programu. Závěry ředitelka osobně s učitelkami projednává, ale méně jich využívá k zobecnění na poradách. Z tohoto důvodu a vzhledem i k nízké frekvenci realizovaných hospitací není kontrolní činnost dostatečně efektivní a zásadním způsobem neovlivňuje kvalitu výchovně-vzdělávací činnosti. Ředitelka má přehled o současných trendech v předškolní výchově a podporuje další vzdělávání učitelek. V současné době se ale pravidelně vzdělávají pouze učitelky, které

studují na vysoké škole. V uplynulém školním roce několik učitelek absolvovalo odborné semináře k plánování podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, v letošním školním roce učitelky preferují spíše samostudium. Učitelky jsou vedeny k provádění analýzy splněných úkolů v určitém časovém sledu (po ukončení tématu). Výsledky jim slouží při tvorbě dalších plánů.

Personální podmínky vzdělávání dosahují dobré úrovně.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola je umístěna v klidné sídlištní zástavbě a je obklopena dobře upravenou zahradou. Prostorové podmínky budovy poskytují dětem dostatečné možnosti pohybu. Čtyři třídy mateřské školy jsou rozděleny centrální chodbou, součástí školy je školní kuchyně, prádelna a mandlovna. Nevyužitá místnost je pronajata jinému subjektu. Každou ze tříd doplňuje dětská šatna, umývárna a dětské WC, herna a přípravná kuchyňka. Pro pedagogické i provozní zaměstnance je vytvořeno zázemí se šatnou. Třídy jsou vybaveny obnoveným i starším, ale dosud funkčním nábytkem. Výměna dětských stolků a židlí je zařazena v plánu pro letošní rok. Věcné prostředí je z hlediska stimulace dětí dostatečně podnětné, pro činnosti jsou ve třídách vytvořeny hrací koutky, které podporují tvořivost dětí. Z hlediska estetiky oživuje interiér starších dětí výzdoba dětskými pracemi, u mladších dětí se dětské výrobky vyskytují pouze v šatnách.

Vybavení mateřské školy hračkami a stavebnicemi je převážně velmi dobré a je dětem dobře dostupné svým uspořádáním. Didaktické pomůcky jsou spíše staršího data, ale v současné době už je ředitelka vzhledem ke zlepšeným finančním možnostem doplňuje novými. Pro hudební činnosti je ve všech třídách pianino, rytmické nástroje a magnetofon. V každém patře školy je televizní přijímač. Další vybavení tříd tvoří tělovýchovné nářadí (lavičky, koza, trampolína, žíněny, průlezky, míče, obruče, švihadla, tyče). Dětská knihovna dosud čerpá z původního vybavení, odborná učitelská knihovna kromě metodického materiálu Barevné kamínky obsahuje i další odborné publikace.

Zahrada mateřské školy je vybavena pískovišti se sítěmi, ostatních herních prvků je spíše méně vzhledem k prostorovým možnostem.

Veškerý nákup hraček i pomůcek ředitelka diskutuje s učitelkami a respektuje jejich potřeby ve výchovně-vzdělávací práci. Využití materiálního zázemí ředitelka sleduje v průběhu své kontrolní činnosti. Údržba a obnova stavu budovy je předmětem dlouhodobého plánování.

Materiálně-technické podmínky školy jsou velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výchovně-vzdělávací program

Školní vzdělávací program s názvem Hrajeme si celý rok se orientuje na všeobecný rozvoj dítěte a výchovu k přiměřené fyzické, psychické i sociální samostatnosti. Při tvorbě třídních plánů se učitelky opírají o metodický materiál Barevné kamínky, který byl zpracován na základě Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Tím je dán předpoklad souladu s obecnými cíli a současnými prioritami předškolní výchovy. Stanovená hlavní témata jsou společná. Další rozpracování do třídních programů je na volbě učitelek, které si samostatně vytvářejí týdenní plány. V současné době má plánování charakter ověřovací, ne vždy se učitelkám daří stanovit si cíle k naplňování kompetencí dětí.

Povinná dokumentace je přehledně vedena na předepsaných tiskopisech a ve stanoveném rozsahu. Úroveň průkaznosti v Přehledech výchovné práce se mírně liší v závislosti na přístupu jednotlivých učitelek.

Naplňování výchovně-vzdělávacího programu školy ředitelka kontroluje především prostřednictvím operativních kontrol a plánovaných hospitací ve třídách. Realizaci evaluačního systému postupně připravuje, jeho nástroji jsou hodnotící listy, ve kterých učitelky v měsíčních intervalech hodnotí výsledky výchovně-vzdělávací práce. Hodnocení má však spíše popisný charakter, s nižší schopností sebereflexe učitelek. Také opatření ze závěrů hospitační činnosti nejsou jasně stanovená. Způsob hodnocení vzhledem k naplňování vzdělávacího programu není dostatečně účinný.

Organizace výchovně-vzdělávacích činností odpovídá psychohygienickému hledisku. V denním programu je poměr mezi činnostmi spontánními a řízenými vyvážený. Učitelky podle potřeby přizpůsobují výběr činností vzhledem ke kognitivním, sociálním i emocionálním potřebám dětí. Vytvářejí podmínky pro pohybové vyžití dětí a nenutí je do činností. Méně účinný je ale pitný režim, v důsledku umístění nápojů v přilehlých kuchyňkách. Vedení mateřské školy vychází vstříc dětem s nižší potřebou spánku nabídkou klidového režimu. Kromě angličtiny a hry na zobcovou flétnu jsou ostatní zájmové aktivity zařazovány do odpoledního programu a tím není zbytečně narušován program mateřské školy.

Mateřská škola je vůči rodičům otevřená. Umožňuje jim vstupovat volně do tříd a poskytuje jim poradenskou činnost v otázkách školní zralosti. Ředitelka má pevně stanovené konzultační hodiny. Rodiče získávají informace o dětech přímo od učitelek při předávání dětí, další informace získávají při společných akcích, organizovaných mateřskou školou pro veřejnost. Rezervy spočívají v obsáhlejší informování o cílech, prostředcích a obsahu vzdělávacího procesu. Vývěsky v šatnách obsahují převážně zprávy o nabídce a rozsahu různých kroužků a seznamují rodiče s organizací a řády školy. Informační systém je méně efektivní.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

V průběhu inspekce proběhly hospitace u všech šesti učitelek za účasti ředitelky školy s následným rozбором pedagogické práce. Kvalita odborné práce učitelek byla převážně vyrovnaná, absence odborné a pedagogické způsobilosti dvou učitelek se v kvalitě negativně neprojevila.

Spontánní činnosti

Spontánní činnosti se vyznačovaly ve všech třídách příjemnou atmosférou a pestrou motivující nabídkou hraček. Učitelky se dětem individuálně věnovaly a přiměřeně reagovaly na jejich potřeby. V přístupu k dětem ze strany učitelek se projevovale empatie a snaha o pochopení a partnerství. Děti se chovaly bezprostředně, bez ostychu komunikovaly s vrstevníky i s dospělými. Učitelky nenásilným způsobem řešily vzniklé spory. U mladších dětí se učitelka při hrách zaměřila na jejich klidný průběh a vedla děti k soustředění. Méně pozornosti v některých případech bylo věnováno motivační propojenosti a využití zkušeností a prožitků dětí. Důvodem byla z části řízená skupinová činnost. Přesto úroveň dovedností dětí ve spontánních činnostech byly velmi dobré, děti měly možnost vlastní volby. Až na výjimku poskytly učitelky dětem dostatečný časový prostor pro rozvíjení herních aktivit. Náležitou pozornost také věnovaly dokončení her a zkušenější vedly děti k emočnímu prožitku. Záměrnému rozvíjení řeči a vyjadřovacích schopností dětí se věnovaly učitelky spíše okrajově. Příznivá atmosféra při ranních hrách se projevila i v obu třídách starších dětí. Učitelky do her zasahovaly minimálně, spíše pomáhaly dětem s rozdělením rolí. Sledovaly

námětovou propojenost a svoji pozornost rovnoměrně dělily mezi navozování herních aktivit a integrované konstruktivní činnosti (stavba nemocnice, výstavba města), které tematicky navazovaly na další řízenou činnost. Většina dětí se do her aktivně zapojila. Kladem sledovaných činností byla podpora pozitivních vzájemných projevů v chování dětí učitelkami a schopnost dětí zapojit se do začaté hry a dovednost spolupracovat s ostatními.

Spontánní činnosti měly velmi dobrou úroveň.

Řízené činnosti.

Pohybové dovednosti měly ve všech třídách formu ranního cvičení. Učitelky vesměs zpestřovaly cvičení hudebními nahrávkami. Učitelky děti nenutily ke cvičení, ale pro většinu z nich byl nabízený pohyb dostatečně motivujícím faktorem. Skladba cvičení odpovídala schopnostem a věku dětí, nedostatky se projevíly v nižší efektivitě některých zařazených zdravotních cviků. Učitelky děti opravovaly, a ty podle svých schopností reagovaly na jejich pokyny. Ve většině tříd byly zvláště závěrečné hry spojené s prožitkem dětí i přes méně pružnou organizaci v některých případech.

Další řízené činnosti měly učitelky předem připravené a promyšlené. Využívaly frontální a skupinovou formu podle potřeby. Pozitivem byl zájem a aktivita dětí, negativem pak dominantní role některých učitelek, což snižovalo aktivitu dětí. Výtvarné činnosti byly ve všech třídách integrovány učitelkami do spontánních činností a byly realizovány skupinovou formou, což podstatně ztížilo jejich účinnou motivaci. Realizace výtvarných činností byla pojata tradičním způsobem, zadaný úkol však děti celkem ochotně postupně plnily. Velmi úspěšná byla motivace integrovaných řízených činností u nejmladších dětí, které byly pestrá škálou nabízených možností zcela zaujaty i uspokojeny z hlediska psychohygieny. Učitelka zařadila hudebně-pohybový projev, který dobře navazoval na dětské prožitky. Její hudební schopnosti podporovaly vhodnost zvolených metod a úspěšnou aktivizaci dětí. V závěru děti učitelka motivovala pochvalou, i když spíše obecnou. Velmi vhodným způsobem zpestřily integrované činnosti zařazením hudební chvilky obě učitelky ve třídě starších dětí. Záměrné rozvíjení pěveckých dovedností je umocněno doprovodem na klavír nebo kytaru. Citlivý přístup a vedení učitelek násobí radost a prožitek dětí. Další řízené činnosti u starších dětí měly spíše kognitivní charakter. Připravené prostředí dětí dostatečně motivovalo (stavba města) a učitelka dokázala navázat na zkušenosti dětí. Nedostatkem však byl převažující verbální projev učitelky oproti dětem. Připravené otázky vedly k jednoslovným odpovědím. Vhodně zvolená forma (dramatická hra) znásobila prožitek dětí, které byly po celou dobu aktivní.

Řízené činnosti měly velmi dobrou úroveň.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Ve všech třídách prokázaly děti dobré pohybové dovednosti, učitelkami soustavně rozvíjené formou spontánních i řízených pohybových aktivit. Učitelky se systematicky věnují také rozvíjení jemné motoriky u dětí, což je vhodným způsobem motivováno volně dostupným materiálem pro výtvarné a pracovní činnosti, dětmi náležitě využívané. Učitelky děti vedou v sebeobsluze k samostatnosti, starší děti se podílejí na přípravě i úklidu stolování, mladší děti si pod pedagogickým vedením učitelek žádoucí návyky postupně osvojují. Cíleně je podporováno vytváření pozitivních kamarádkých vztahů mezi dětmi a jejich sebevědomí. Dostatek prostoru pro spontánní i záměrné učení podporuje rozvoj jejich představivosti a

fantazie. Velmi dobrých výsledků škola dosahuje v oblasti výtvarných, pracovních a hudebních dovedností u dětí.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti dosahují velmi dobré úrovně.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Mateřská škola má rozšířený vzdělávací program o několik zájmových kroužků, které pomáhají rozvíjet dovednosti dětí. Podle zájmu si děti mohou zvolit anglický jazyk, tanečně-pohybový kroužek, výtvarný nebo hudební či hru na zobcovou flétnu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení, vydané Magistrátem hl. města Prahy pod č.j. SKU05/2194/2001 dne 19. listopadu 2001
2. Zřizovací listina vydaná M.Č. Praha 14, ze dne 26. dubna 2001
3. Dohoda o počtu tříd a počtu dětí pro školní rok 2004/2005, ze dne 1. dubna 2004
4. Školní vzdělávací program, včetně příloh, třídní programy
5. Přehledy výchovné práce pro školní rok 2004/2005
6. Přehledy o docházce dětí pro školní rok 2004/2005
7. Evidenční listy dětí pro školní rok 2004/2005
8. Vnitřní směrnice: Organizační řád školy, Vnitřní řád, Provozní řád
9. Plán pedagogických rad + zápisy z pedagogických rad
10. Zápisy z hospitační činnosti
11. Kniha úrazů

ZÁVĚR

Personální podmínky vzdělávání jsou pozitivně ovlivněny kvalifikovaností většiny učitelek a zapojením dvou učitelek do dalšího vzdělávání studiem předškolní pedagogiky na PF UK. Kolektiv je schopný plnit zvolený vzdělávací program. Ředitelka je organizačně schopná. Podařilo se jí zvládnout převedení školy do právní subjektivity bez větších obtíží. V důsledku nárůstu úkolů s tím spojených se projeví rezervy v metodickém vedení učitelek a účinné kontrolní činnosti.

Materiálně-technickým podmínkám vzdělávání je věnována odpovídající pozornost. Ve spolupráci se zřizovatelem ředitelka plánuje podle finančních možností postupnou obměnu prostředí, včetně inovace didaktických pomůcek.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti přímo souvisí s invencí jednotlivých učitelek. Učitelky projevují zájem o aktivizační formy učení, což se v práci u některých projevilo, ale nejistota s jejich aplikováním souvisí s nesyrovým metodickým vedením.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Libuše Tláskalová	L. Tláskalová v.r.
Člen týmu	Jindřiška Černá	J. Černá v.r.

V Praze dne 1. prosince 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 6. 12. 2004

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Eva Douchová	Douchová v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Arabská 683, 160 66 Praha 6 . Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství MHMP	2004-12-21	01 0985/04-1404
Zřizovatel M.č. Praha 14, Bří Venclíků 1073	2004-12-21	01 0985/04-1404

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.